

Pidama: tapaeyeke titina: wapee

¹ I Pida Yesu Ketisona: Aposoloma: iki Koda:ma: maleke lia mea hala: wanda:hali mo a:nda:ma: ta:la:leke da yoka tankulupu mea pua iki ta Pondasi kenke o Ka:leisia kenke o Ka:padosia kenke o Eisia kenke kutupa make mo Bidinia do kenke paeyao pa:ta: panka: halo peleme wanda:hali iki pa:ta: do wape pitolome.

² Apa: Koda:ma: ipika: hau ma:nda: tekena: hata: iki maleke lia mia:me. Kutu pieke ekita: dupa Mo Holi Sipitidima: iki yakopiki wanda:hali hamena: lena: make Yesu Ketisona: pi opua puemena: make kutupa ipika: wema: iki tandepena: make iki mea haena: la:la:me. Ata:ma: homa tamba: mina:la:eki make a:nda: peliaasa:eki make iki pa:ta: ota: tumbaena:e.

³ Nika: Tekehali Yesu Ketisona: Apa: Koda: pa:ta: keiyae pi lomana:e. Ipikana:ma: a:ta:ma: homa tamba: mieke handa Yesu Ketiso homa paa tiaeeyeke ekima:ta: niki pa:ta: panake da:ta:la:eki kia:me. Koto pa:la: ekima:ta: nika: hone pa:ta: deto hala: hone ti laasa:eki tumbao hala:me.

⁴ Koda:ma: kita:la: ota: epeke ale manuta: ipika: wanda:halima: mina: momba:la wiala: ekie. Koto ekina:ta: do ale manuta: nikana:ma: mulumeke hone ti lao haloma:me. Ipikana:ma: mo ota: epeke ale manuta: hepeni nane kukutu na pu o na hoyo make honipa pua:peke na yo pia:peke ale pa:ta: wiala:me. Mo ale manuta: ika:eki wiawala:me.

5 Koda:na: pa:ta:la:la: ekita: mo paetolo natena: peneme yao opolo epena: ana:lao hala:me. Koto ekina: ikana:ma: do pa:ta: la:la: ekita: muluekema: yu wia haaso hata:ta: ika: Koda: pa:ta: hone tulaasemeke handa ipika: wele pita:la: ekima:ta: iki handeteke hala:me.

6 Ameta: tekipuleke laaseme haumanu make handolo hata: hosikima: ka:nda: homo halemepate mo hande Koda:ma: wiawala: ale manuna: ta:na:ma: homo hapa:peke.

7 Mo tekipuleke laasa: haumanu ipula: ekina: teketa: mo ikana:ma: Koda: pa:ta: hone tulaleme ekita: ota:eki yaaluekema: ipu hala:me. Kenke pa:ta: awa mina:la: kolota: hoeyaapeke ya:la:pate kone haliwekima: ota: kolope o hoke ekipe laa pa handuluekema: tima: yanka hando halememe. Koto piteleme tupu: kone ika: hone tulaaseme ekina: taka:lao hamena: la handilieke. Mo kolota: ota: epeke ale ya:la:pate kone ikana:ma: Koda: pa:ta: hone tulaleme ekima:ta: mo kolo make ota: lombei pa:la:me. Taka:lao haemeka:na:ta: mo Yesu Ketisona: opolo ipilie natena: ikita: yeiya: laasa:eki mu paā peaasa:eki mu titina: amba:la haasa:eki mu pilimikie.

8-9 Ipikita: lekema: na handemepate kone ipiki pa:ta: ikana:ma: pukima: homelememe. Ameta: ipiki lekema: na handelemepate kone ikana:ma: ipiki pa:ta: hone tulao halememe. Ika: temokona: pa:ta: la:la: ekina: muluekema: hone tulaememe. Kutupa ameta: minelemeke handa ikana:ma: ta:na:ma: homa:la:eki paeyao lombei pu pa pua ota: pima: make lapeke na yeke ta:na: homo halememe.

¹⁰ Mo pa:ta: la:la: ekina: hone uluekema: amba: Koda:na: pi la: mea halao hayeke potopede haliwekima: ekipape alo hata: weiyu haemekeme. Kutupa Koda:ma: iki pa:ta: do pa hameke kulu pieke ekina: mo potopede haliwekima: la: wimikime.

¹¹ Ketisona: temokoma: mo potopede haliweki tukiki pa:ta: pita: Ketiso ipika: tanda mulu piekeeki make ipika: pāqama: telimea epolo piekeeki make la: wia waleeke pita:ma:ta: ikana:ma: koto hau manuta: ekipa handima: ipiliepe laa handuluekema: weiyu taapo haemekeme.

¹² Do hande opimi ota: pita: mo potopede haliwekima: amba: walaaso haena:ta: Koda:ma: iki pa:ta: koto pita: ika:eki dia:me. Mo wete pena: haleme wanda:hali ika:eki peneme yao waleekeme. Mo Pi Seliapona: kinki peaasa: haliwekima: hepeni nanema: tapaeyeke Holi Sipitidina: welema: do ota:eki manuta: iki pa:ta: la kimime. Do ota:eki manuta: mo enisolo haliwekima: kone hone uluekema: hone pu halememe.

¹³ Ika: honema: pea:peke hau hone hone u hapa:peke. Kutupa leke leke lo hapa:peke. Yesu Ketiso opolo epea:ka:na:ta: iki pa:ta: a:ta:ma: homa tamba: mina:la:eki kilieke. Kotoeki homekena: ika: hone ti lao hao hapa:peke.

¹⁴ Koda:na: pi opua pu hapa:peke. Kutupa iki mateya: di nina: hone tiaeemeeki manuma: ameta: ika: halemeeki na handeteke haena: lapa:peke.

¹⁵ Koto hau na pikita: iki wi lea: Koda: yako piki hali hala: tupa: iki make ika: hau paeyao tonka:na: yako pea hapa:peke.

¹⁶ Mo Baiboloma: alota: Ita: yako piki hali halo ekina: iki make yako piki wanda:hali

hana:peketaa la:la:me.

Koda:ma:yenki tiekema:niki hamba:miekeeki

¹⁷ Ikana:ma: yeni pitolo hata: Apa:o lo haleme Koda:ma:ta: wanda:hali paeyao homeke hone witolo hata:ta: iki homeke homekema: pu haeme hauna: pi yoka: alu pilieke. Koto ekina:ta: ika: ame do kenkena: haleme natena:ta: Koda: pa:ta: homu pea hao hapa:peke.

¹⁸ Ika: atekena: atekema: kieke mimi napeke na pitu epe na piki hau manuna:ta: Koda:ma: iki ka:la:pa: tapaala: yenki haleeke ekita: iki hone wilimime. Mo yenkita: manimanu silipa o kolo hoeyaapeke ya:la: mani ula: tupata: dia:me.

¹⁹ Ketisona: we ota: seliapoma: iki ka:la:pa: tapaeyekeme. Ipirita: hoyo ala:ta: ma:nda: na piki (Koda: pa:ta: lia halo haemeke) sipisipi ma:na: ikiki leke hayekeme.

²⁰ Koda:ma: do kenke ai na wepieke pita:ma: kone Yesu amba: mea hayekeme kutupa do wetepa naneta: iki tamba: muluekema: ipiki peneme yaeyekeme.

²¹ Yesu pa:ta: yama: Koda: pa:ta: hone tulalememe. Koda:ma: Yesu mea tiao paa peawayekeme. Koto ekina:ta: ika: hone tulalemeeki make ika: hone ti lalemeeki make Koda: pa:ta: pu halememe.

Nika: Ketiso tapake pa:ta:pukima:homolo hata: hamana:e

²² Koda:na: ota: pi opua pu haleme ekima:ta: ika: temoko yako pina: lelememe. Ame ika: Ketiso

yankeke ota: pukima: homa halememe. Koto pele-mepate ika: puki paeyaoma: pukima: ota: homa: alualu pu hapa:peke.

²³ Ikita: homa:la: apa:na: wekiwandiki hamena: dia:ya:la:pate da:ta hao hala: apa:na: wekiwandiki hamena: Koda:na: da:ta hao hala: pima: iki paa mendiaekekeme.

²⁴ Kota: mo Baiboloma: alota: Wanda:hali paeyaota: pa opa:la: ambu tupa: hale-meme. Kutupa ika: au lo hala: ekita: am-buna: moma opa:la: tupa:ma: handa:la:me. Mo ambu hapitolota: ipika: moma make alupilieke.

²⁵ Kutu piliepate mo Tekehalina: pita: na paeke pa u halieke.
Koto pita: mo iki pa:ta: walea: Pi Seliapoe.

2

Tekehali ipikita: da:ta ula: toopi seliapo ula:me

¹ Hoke hau paeyao baapa:peke. Yayapiki pi na lo makeaasa: hau na pu ma:nda:na: epeke hau pita:la:eki handa:peke yeke honditi pita:la: hau na pu kutupa make kake neli pita:la: pi na lapa:peke.

² Panake menda:la: wekiwandikima: andu na:na:ma: homa:la: tupa: ikana:ma: ika: temoko tamba: mulu pa:la: yako piki andu na:na: lo hapa:peke. Koto ekina: mo andu no haemeka:na:ta: epeke tupa: daeya hata: Koda:na: pa:ta: la:la:eki milimikie.

³ Kota: mo Baiboloma: la:la: ekita: Mo Tekehali: epeke hau pu hala: ekita: ikana:ma: amba: naa handememe.

4 Tekehalita: mo da:ta ula: toopi pa:ta: ipu hapa:peke. Wanda:halima:ta: koto toopita: pa alee hone wia kiao haemekeme. Koto pimikipate Koda:ma: mo toopita: ota: epekeekie la maleke liekeme.

5 Iki make da:ta hala: toopi ula: tupu: hale-meme. Kutupa ikana:ma: Koda:ma: ikita: mea ipika: yakopiki temokona: da a:ena: lapa:peke. Do da tukiki pa:ta: ikana:ma: yako piki yeni peao hala: haliweki hata: Koda: ta:na:ma: homolo hata: mina: ika: temoko Yesu Ketiso pa:ta: yama: Koda: pa:ta: halo hapa:peke.

6 Kota: mo Baiboloma: la:la: ekita:
Ima: ota: epeke toopi homeke maleke lia ameta:
Saioni nane da kini pia:peke toopi wina:
ulume. Kutupa koto toopi pa:ta: hone tulao halie hali epita: yaala:ma: na homilieke.

7 Iki hone tulaleme wanda:halima: Ketisota: ota:
a:pa:la:me hone u halemepate mo hone na tu-
laleme wanda:hali pa:ta:ta: do la:la:me.
Da a:eta:la: haliwekima: kiaemeke toopita: wete-
pena: tumiki toopi kone wiekeme.

8 Baibolo ma:nda: pa:ta: la:la: ekita:
Do toopima:ta: wanda:hali hala:mba: liaena:
lelieke la:la:me. Kutupa koto toopi tiekema:
kone wanda:hali lopena: lelieke la:la:me.
Iki hala:mba: liaemeke ekita: ikana:ma: Koda:na:
pina: hone na tulaemeke ekina: piekeme. Kotota:
Koda:na: hone piekeekie.

Nikita: Koda:na: tapake haloma:eki

9 Koto pa:la:pate ikita: Koda:na: maleke lila:
tapake halememe. Ikita: mo Kini halina: yeni peao
halememe wanda:halie. Ikita: mo yakopiki tapakee.

Koda:na: wanda:hali homeke halememe. Ikitamо timba:la: pambeke pa:ta: haapa:na: ipika: paa pita:la:eki ota: seliapo pa:ta: epoemena: wi lea: Koda:ma: ipika: ota: epeke pita:la: ekimanu la halamena: iki maleke lila:me.

¹⁰ Amba:ta: iki Koda:na: wanda:hali na haemepate ameta: ipika:eki halememe. Amba:ta: iki Koda:na: a:ta:ma: homa:la: hau hone na wimipate ameta: ipika: a:ta:ma: homa:la: hau a:pa:leke melememe.

Nikita: Koda:na: e pokaasoma: wanda:hali haloma:me

¹¹ Ya yankeeke tonuo. Iki do kenkena:ta: ta:eileke epeleme na handeke wanda:hali leke hamena: Ima: honke alo ekita: dupa Ika: temoko a:nda: lu tiaasa: lokena: hone pa:la: ekimanu pa:ta: waleke na wiao hapa:peke.

¹² Ikana:ma: pi na ma:la: wanda:hali taapuna: ota: epeke hau pu hapa:peke. Kutu pimikina:ta: hande pi na ma:la: wanda:halima: iki biki hoeyaaluekema: taapilimipate ika: epeke piteleme ekimanu pa:ta: handilimikie. Koto ekina: koto wanda:halima:ta: hande la: ula: nate epea:ka:na:ta: Koda:na: biki a:meiyalimikie.

¹³ Ika: Tekehali pa:ta: hone witolo hata: Kapomanina: pi ula:eki paeyao opua homu pea hata: mo Kini you hali haya:ka:na:ta: ipiki pa:ta: make

¹⁴ kutupa ipika: e pokaasa: haliweki pa:ta: make homu pea hapa:peke. Mo you halima:ta: ipika: e pokaasa: haliwekima: mo hoke hau pu haleme wanda:hali panisi haluekema: make mo epeke hau pu haleme wanda:halina: biki a:meiyaluekema: make tapaeyekeme.

¹⁵ Koda:na: hone pa:la: ekita: dupa Mo hone na wiki wanda:hali ika: napeke na wiki pi aleme ekita: ikana:ma: ika: epeke hau piteleme ekima: sa:sa: puemena: hone ula:me.

¹⁶ Ka:la:pa hala: haliweki leke hapa:peke. Iki ka:la:pa haleme ekima:ta: hoke haumanu a:mbaena: dia:ya:la:pate ikita: Koda:na: pa hameke e pokaaseme wanda:hali hapa:peke.

¹⁷ Wanda:hali paeyao pa:ta: epeke hone u ika: Ketiso yankee tonu pa:ta: pukima: homo kutupa Koda: pa:ta: paala:ma: homo kutupa mo Kini you hali pa:ta: make epeke hone u hapa:peke.

Yesu teliolo hata: ka:nda: pa:la:eki mulumeke

¹⁸ Eki epima: yenki e pokawaaseme wanda:hali haemeka:na:ta: ika: e teke tonu pa:ta: homu pea hata: ika: pi opua:pa:peke ya:la:me. Hone wotu wia a:ta:ma: homo hala: teke hali tonu pa:ta: homeke dia:ya:la:pate mo ai mineke panko hala: teke hali tonu pa:ta: make kutu pia:pa:peke.

¹⁹ Ma:nda:ma: ika: hoke hau peleme ekina: dia:ya:la:pate pa hameke iki pa:ta: ka:nda: kia:ka:na:ta: ikana:ma: Koda:na: hone pa:la:eki hone witolo hata: mo ka:nda: mea tia haemeka:na:ta: Koda:ma: iki tamba: mea epeaalieke.

²⁰ Ota: hoke hau pimi ekina: panisi peaaso haena: minolo halimipate kone kota: hauna:ta: ika: biki ekipa mea a:meiyaliepe. Koto pa:la:pate ikana:ma: ota: epeke hau pu halimipate koto hauna: kone ma:nda:ma: ka:nda: pita:la:eki kia:ka:na: minolo hamena: kota: Koda:ma: iki tamba: mea epeaalieke.

21 Koto piki hau puemena: Koda:ma: iki wi leekeme. Kota: Ketiso ipikana:ma: kone iki tamba: muluekema: ka:nda: miekeme. Kutupa mo handa piekeeki ikana:ma: telia puemena: yeke walolo piekeme.

22 Yesuma:ta: hoke haumanu paeyao na piekeme. Kutupa ipika: kake hambilikima: yayapiki pi na leekeme. Wanda:hali paeyao ma:nda:ma: a:nda: ota: na opimikime.

23 Kutupa haliwekima: ipiki pa:ta: hoke pi alo ipika: loke manda: meaemeketa: ipikana:ma: hoke pi la hombo na peayekeme. Kutupa ipikana:ma: ika: ka:nda: mieke dina:ta: dupiki hoke yenki milimikie la hombo na peayekepate Koda:ta: tikitiki yao hala: pi yoka: alu pita:la: hali pa:ta: hone ti lao hayekeme.

24 Nikana:ma: hoke hau pa:ta: homomono kutupa tikitiki hau pa:ta: da:ta hamono Ketisoma: kone ipika: lokema: nika: hoke hau mea tia a:ka:tei wape ti manda peekeme. Ipika: loke lieke ekima:ta: iki da:taala:me.

25 Amba: ikita: alu pimi sipisipi ma:na: leke haemepate ameta: mo sipisipi handeteke hala: hali tomuemena: hatuku mea epeleme. Ipikita: mo ika: temoko handeteke hala: halie.

3

Tooli toolina: mana: pi

1 Koto tupa: kone weteke tonu ikita: ika: haliki tonu pa:ta: homu pea hao hapa:peke. Mandane haliki tonuma: Koda:na: pi na miki haemeka:na:ta: kota: ika: epeke hau pilimi ekima:ta: mo haliweki pi mina: yola: milimikie.

² Ikana:ma: mo ika: pi na miki haliki tonu pa:ta:
pi homeke kone na lo haemeka:na:ta: kota: ika:
homu pea epeke yakopiki hau seliapo pilimiekii
handata: mo haliwekima: kutu pilimikie.

³ Loke yole epeke hake wanda: haluekema: manda lokena: au anipu lapa:peke. Do hau manuna: alome. Ika: itiki ponka: pilu o belekemanu wotu moko kutupa mo aka: epeke epeke yamo halemeeki manuna: alome.

⁴ Koto pa:la:pate ika: loke tukiki pa:ta: hala: ota:
wanda: do koto wanda:ta: ota: yole epeke haena:
lapa:peke. Koto yole pea haasa: ekita: hoto paeyao
epeke tup: hao hapa:peke ya:la:me. Mo kimele
piki hau make homu piki hau make koto hau yole
yaapota: Koda:ma: handata: ota: epeke hau tieke
hone u hala:me.

⁵ Mo amba: Koda: pa:ta: hone ti lao haemeke yako piki wanda: wekita: koto tupa: ikana:ma: iki yole pin: lemekeme. Kutupa ikana:ma: mo ika: haliki tonu oto pa:ta: haemekeme.

6 Setata: kutu piki wanda: hata: ipika: haliki Eipoloha:ma:na: pi opua hata:ta: ipiki pa:ta: ya teke halio la:tiki piekeme. Koto ekina: ikana:ma: aleta: ma:nda: pa:ta: paala:ma: na homeke epeke hau pu haemeka:na:ta: ikita: ipika: waneke tonu halemememe.

⁷ Haliki tonu iki make haliki hata:ta: ika:wanda:ta: iki tup: honkopu na halememe hone wia:pa:peke. Koto ekina:ta: ikana:ma: iki pa:ta: epeke tup: hone witolo hata: handeteke hapa:peke. Kota: kotota: mo wanda:weki iki make iki ame:le mandakena: Koda:na: pa hameke kita:la:da:ta:la: ekita: milimikie. Ala:ta: ma:nda:ma: ika:

yeni pu haleme ekimanu sa:sa: na pina: koto hau pu hapa:peke.

Pukima: homa: alualu pea hamana:e

⁸ Ya paeyaaso pita: dupa alome. Iki paeyaoma: hau paeyao pa:ta: homeke hone wia a:ta:ma: homa: alualu pu hapa:peke. Iki homeke homeke paeyaoma: nikita: yankeeke homeke hone witolo hata:ta: pukima: homa: alualu pea make epeke hau pu alualu pea make homu pu alualu pea hapa:peke.

⁹ Hoke hau iki pa:ta: pimika:na:ta: hoke hauma: na hombo peapa:peke o keke pi lemeka:na:ta: keke pima: na hombo peapa:peke. Ikana:ma: koto hau na pikita: iki tamba: mulu peleme ekima: hombo peapa:peke. Kota: kotota: Koda:ma: iki wi lea: dina:ta: iki tamba: mulueke la la: wiekeme.

¹⁰ Kota: Baiboloma: la:la: ekita: Epima: ta:na:ma: homa:la:eki make epeke tupa: hao hala:eki make handuluekema: hone pia:ka:na:ta: kota: ipikana:ma: ipika: lo hala: hoke hoke pi make yayapiki pi make mina:pa:laena:e.

¹¹ Kutupa ipikana:ma: hoke hau hoki wala epeke hau pina:e. Kutupa make a:nda: peliaasa: hau handa puluekema: tolu weiyu haena:e.

¹² Pa ekipeke mo Tekehali:ma:ta: mo epeke hau pu haleme wanda:hali handeteke hata: ika: yeni pu halemeeki hoto paeyao opu hala:me. Kutu pu hala:pate mo hoke hau pu haleme wanda:hali pa:ta:ta: hoki wala a:nda: lia hao hala:me.

Epeke hau pita:la: ekina: ka:nda: mina:la:eki

13 Ikana:ma: epeke hau puluekema: honema: wotu homemeka:na:ta: epima: iki hoeyaaliepe.

14 Kutu pa:la:pate epeke hau pitolo hata: kone ka:nda: mimika:na:ta: kota: ta:na:ma: wotu homa:pa:peke ya:la:me. Wanda:hali pa:ta: paala:ma: na homeke hone baapa:peke.

15 Koto pa:la:pate Ketiso pa:ta: homu pea hata: hone wopu witolo hata: ipikita: ika: Tekehali haena: lapa:peke. Kutupa ma:nda:ma: ika: hone ti lao haleme ekita: ekipape la lota: pia:ka:na:ta: ikana:ma: hombo pealuekema:ta: tikitiki yao hapa:peke.

16 Koto pa:la:pate ikana:ma: hombo peaemeka:na:ta: epeke hone witolo hata: homu pikima: lapa:peke. Ika: hone teke tikitiki yao hala: tupa: kone haena: lo hapa:peke. Koto pimika:na:ta: iki mo Ketisona: hoki nane telia:la: wanda:hali hata: epeke hau pu halemeeki handata: mo mandane wanda:halima: do hauta: hokeekie lemeka:na:ta: wetepena: koto leme ekina: yaala:ma: homena: yeke ika: hone teke tikitiki yao haena: lapa:peke.

17 Nika: epeke hau puluma: ekina: ka:nda: muluma: ekita: Koda:ma: hone pa:la: ekina: ka:nda: mumaka:na:ta: kota: ana: pa:la:pate nika: hoke hau puluma: ekina: ka:nda: muluma: ekita: kotota: ana: na pa:la:me.

Ketisoma: nika: hoke hau yoko luekema: amba: homeekeeki

18 Ketiso hone umana:e. Ipiki kone ikina: homeekeme. Ipihana:ma: hoke hau paeyao yoko luekema: hoto homeke kone homeekeme. Niki Koda: pa:ta: hatuku poluekema: mo epeke halima:

niki hoke wanda:halina: anke teke mea home-ekeme. Ipika: loketa: homena: lemekepate ipika: temokota: (Koda:ma:) da:ta hao haena: leekeme.

¹⁹ Kutupa temoko hata:ta: ipikana:ma: mo dipula pitimiki temokomanu pa:ta: pua (Koda:na:) pi waleekeme.

²⁰ Mo temoko manuta: amba: hande Noama: mo kawaso eiyeke pita:ma: haemeke wanda:halina: temokomanue. Koto pita:ma:ta: kota: koto wanda:halima:ta: ikana:ma: pi mina: yu wia handeteke hayeke Koda:na: pi na opimikime. Kutu pieketa: mo hande kawaso tukiki pa:ta:ta: wanda:hali hombo a:nda: iki paeyaota: ketepo hata: mo ikalima: peteleekeme.

²¹ Koto ikalita: mo hande wetepena: bapitaisi hau epolo piekeeki manda mieke ikalie. Do ame pu haleme bapitaisi hauma:ta: pa ika: lokena: hai tanda: pelemeeki dia:ya:la:pate ika: epeke hone tekema: Koda: pa:ta: pi la: witolo hamena: mo ikalima: iki petolo hala:me. Do bapitaisi hauta: mo Yesu Ketisona: paa tiaeyeke ekima: iki petolo hala:me.

²² Koto Ketisota: ame hepeni tukiki pa:ta: pua Koda:na: popeke nane hata: mo enisolo haliweki make hepeni nane haleme you haliweki make mo wele pita:la: ekimanu make iki paeyao ipikana:ma: handeteke hala:me.

4

Amba: hala:eki mina:pa:lao topo pumana:

¹ Ketiso ipika: lokema: tanda mieke handa ikana:ma: make ipikana:ma: mo tanda mulu piekeeki pa:ta: hone wieke tupu: koto mandake

honema: kone iki honkopu hao hapa:peke.
 Kota: ma:nda: epima: ipika: lokema: tanda mu
 haya:ka:na:ta: ipikana:ma: hoke hau mina:pa:lao
 hala:me.

² Koto ekina: ame do aneta: ikana:ma: do
 kenkena: hata: ika: hone tiaaseme ekima: iki
 na handeteke haena: leketa: Koda:na: hone pa:la:
 ekima: iki handeteke haena: lo hapa:peke.

³ Amba:ta: ikana:ma: mo pi na miki
 wanda:halima: ika: hone pa:la: hau pu haleme
 hau pimime. Koto hauna:ta: nate ana:na:
 paeyaememe. Mo yola:la: hau pita:la:eki make
 leke pola:paasa:eki make hoke ikali naa keaasa:eki
 make (ne hoke ikali tieke pamba naa keao) siaka:
 hake hau pita:la:eki make mo yeni hau pita:la:
 alemanu pa:ta: handa:peke na yo moka:laapeke
 na yo piki yeni hau pita:la:eki make koto hau
 manuna: ika: nate paeyaememe.

⁴ Kutupa mo pi na opiki pa haleme
 wanda:halima:ta: ame do ikana:ma: iki ame~~e~~
 mandakena: mo hande siaka: haumanu apa:tao
 na pu haleme ekina:ta: penkilipaata: iki hoke tup:
 laalememe.

⁵ Kutu pu halemepate ikana:ma: mo kenkena:
 haleme wanda:hali make amba: homeleme
 wanda:hali make pi yok: alu puluekema: tikitiki
 yao hala: Koda: pa:ta: ika: pu tiki epeme (hoke)
 haumanu ota: la halimikie.

⁶ Koto ekina: yeketa: mo amba: homeleme
 wanda:hali pa:ta: make mo Pi Selia po waleekeme.
 Wanda:hali paeyao ika: yenkita: homa:la:eki mu
 haleme tup: iki make ika: lokena: homa:la:eki
 mimikime. Koto pa:la:pate Koda: da:ta hao hala:
 tup: ika: temoko make da:ta hao haena:yeke mo

hande Pi Seliapo iki pa:ta: waleekeme.

Koda:na: kita:la: ekimanu epeke tupu: handeteke hata: e pokomanae

⁷ Ala:ta: ala:ta: paeyaona: paeyolo pa:la: nateta: nuna: ya:la:me. Koda: pa:ta: yeni (ana:na:) puluekema: leke leke lo hata: ika: hone wopu wia hapa:peke.

⁸ Pukima: homa:la: ekima:ta: hoke hau eleke eleke a:mbao haleke handa ika: titina: hauta: pukima: ota: wopu homa: alualu pu hapa:peke.

⁹ Tulu tulu na leke ika: da pa:ta:manu ane pitulu endi mone pitulu endi pu hapa:peke.

¹⁰ Iki homeke homekema: Koda:na: ta ka:la: ta:ta: ta:ta: pikieki manuta: epeke tupu: handeteke hata: mo Koda:ma: kieke ta:ta: piki ekima:ta: ika: hameke epeaaluekema: pu alualu hapa:peke.

¹¹ Epima:ta: pi walo haya:ka:na:ta: ota: Koda:na: pi homeke wala:peke ya:la:taa. Epima:ta: siosi wanda:hali tamba: mia:ka:na:ta: ota: Koda:na: hala:la: wele taapuna: hata: tamba: mia:peke ya:la:taa. Koto ekina: do hau paeyao pilimi ekima:ta: Yesu Ketiso pa:ta: yama: Koda: yeiya: lapeke yelieke. Mo paā pita:la:eki make mo kilu tombuao hala:eki make ipika:eki na paeke pa hao halieke. Kutu pina:e.

Ketisona: tapake hata: ka:nda: mulu pa:la:eki

¹² Ya yankeke tonuo. Mo iki la handa:la: ti tala: ekima: handeke tanda minelemeeki handata: dota: ta:ta: piki ka:nda: ya:ka:ta:me lata: na penkili pea:pa:peke.

¹³ Kotoeki na pikita: Ketisona: ka:nda: putu piliki minoloma:me laa ta:na:ma: homa:pa:peke. Kota:

ipika: paa pita:la:eki opolo ipilie pita:ma: iki pa:ta:
ta:na:ma: homa:la: ekita: tumbalieke.

¹⁴ Ikita: Ketisona: telia:la: wanda:hali haleme
ekina: ma:nda:ma: iki pa:ta: hoke pi lemeka:na:ta:
ta:na:ma: homa:pa:peke ya:la:me. Koto
lemeka:na:ta: kota: mo paa piki temokota: Koda:na:
temoko kone iki pa:ta: pitia:ka:ta:me.

¹⁵ Mo ka:nda: ku hala:eki manuta: mo
wanda:hali lita:la: hali haleme ekina: o pake
nala: wanda:hali haleme ekina: o pi ula:eki
yamba:la:la: wanda:hali haleme ekina: o mandane
wanda:halina: hau hoeyake pi alo dupi dupi
pi lo hala: wanda:hali haleme ekina: kutu piki
haumanu pu haleme ekina: ka:nda: ikana:ma:ta:

¹⁶ koto ka:nda:ta: mea:pa:peke na ya:la:pate mo
Ketisona: wanda:hali halemeke handa ka:nda:
mimika:na:ta: koto ka:nda: minelemeeki pa:ta:
yaala:ma: na homeketa: iki Ketisona: biki miniki
haleme ekina: Koda: pa:ta: keiyae pi lo hapa:peke.

¹⁷ Koda:ma: pi yokaalu pulu pa:la: nateta:
ame amba: a:pa hala:me. Kutupa Koda: ipika:
wanda:hali kone pa:ta: amba:la kini pu mea pi
yokaalu pilieke. Koto ekina: niki pa:ta: amba:la
kini pia:ka:na:ta: kota: mo Koda:na: Pi Seliapo
opua kone pa kiaaseme wanda:hali pa:ta:ta: ekipa
paeyaalia:pe

¹⁸ Kota: mo Baiboloma: alota:
Epeke hau pu haleme wanda:hali peteluekema:
ka:nda: pia:ka:na:ta: kota: mo Koda: hone
na wiki hoke hau pu haleme wanda:hali
pa:ta:ta: eki hau pealia:pe.

¹⁹ Koto ekina: mandane wanda:halima:ta:
Koda:ma: hone pa:leke handaa ka:nda:
mimika:na:ta: ika: pu haleme epeke hau manuma:

ika: hone tulaleme ekita: mo ika: Wepia Ula: Hali
ipika: pi na yambolo hala: hali pa:ta: wala:pa:peke
ya:la:me.

5

Koda:na: sipisipi ma:na:manu handeteke hala:eki

¹ Iki ame^{le} hala: you hali weki pa:ta: I make you
hali hata: iki pa:ta: tikitiki yaasa: pi alome Ita: Ketisona:
tanda miekeeki handoa: halie. Kutupa mo
epolo pa:la: paa pita:la: ekita: Ima: make mulueke.

² Ikana:ma: handeteke hamena: Koda:ma: ka:la:
sipisipi ma:na:ta: ta:na:ma: homolo hata: handeteke
hapa:peke. Kima: na homeke Koda:ma: hone
pa:la: tupu: handeteke hapa:peke. Do e pokala:
ekita: yenki homekena: hone na wiki ika: honema:
kone hone pitolo haena: poka:pa:peke.

³ Ikana:ma: handeteke hamena: ka:la:
wanda:halita: tumbaalukekema: na tapeke
ikana:ma: pu halimi epeke hau manuma: mo
sipisipi ma:na:manu wala tiaaso hata: hapa:peke.

⁴ Kutupa mo sipisipi ma:na: handeteke hala:
Titina: Hali opolo epea:ka:na:ta: ipikana:ma: iki
pa:ta: mo paa na alu pulu pa:la: namba ota: seliapo
pikieki kia:ka:na: milimikie.

Hone tikitiki yao homu pea hapa:pekeeki

⁵ Koto mandake tupu: kone iki panake panake
haliwekima: make mo keileke haliweki pa:ta:
homu pea hao hapa:peke. Kutu pa:ta: iki
paeyaoma: homu pea ha alualu pita:la: hau
manuta: ika: aka: leke yama hao hapa:peke. Kota:
Baiboloma: alota: Koda:ma: mo hakoko lita:la:
wanda:halita: kiao hala:pate mo homu pea hala:

wanda:hali pa:ta: ipika: a:ta:ma: homa tamba:
mina:la:eki halo hala:me.

⁶ Koto ekina:ta: ikana:ma: Koda:na: wele wopu
piki kiki oto pa:ta: hata: homu pea hao hapa:peke.
Kota: kotota: ipika: hone pilia: di nina: ipikana:ma:
iki mea a:meiyalieke.

⁷ Ipicana:ma: iki pa:ta: hone wopu u hala: ekina:
ika: witeleme hone eleke eleke paeyao ipiki pa:ta:
lopa monea:pa:peke.

⁸ Leke leke lo hata: a:nda: ipula:eki handoemena:
pota: pua tunkulu hapa:peke. Ika: a:nda: tunkiliki
hali Sadanima: mo sayale hali ma:na: tiekema:
handa wanda:hali lia noluekema: wei mea pomu
hala:me.

⁹ Mo kenke paeyona: ika: Ketiso tapake
wanda:halima: mandake tupa: tanda
minelemeeki make hone wia hata:ta: Koda:
pa:ta: hone wotu tulao hata: Sadani pendulu
baapa:peke.

¹⁰ Koda:ma:ta: pa a:ta:ma: homa:la: Tekehali
hata: iki Ketiso ame^{le} ta:ma:ni pea hamena: ipika:
nate paeyao paa pu hala:eki muemena:yeke
iki amba: wi la:la:me. Kutupa iki pa:ta: tanda
peaasa:eki hosiki hao paeya:ka:na:ta: Koda:ma:
kone wetepe iki epeaota: ota: honkopu hao d^aqola
hamena:lelieke.

¹¹ Mo Kilu Tombuao Hala: weleta: hoto paeyao
Koda: pa:ta: pu haena:e. Aowe ota:e.

Ipika: a:taloe pi

¹² Do doka:tiki tameiya:ta: Silipanisi ya kame
teke pa:ta: ekima: wape peaena: wape pea pua:me.
Ima: iki sa:s^a: pealuekema:yeke ya ota: pi alo hata:
mo la:tiki epolo pi paeyaota: Koda:na: ota: a:ta:ma:

homa:la:ekie alome. Koto ekina:ta: do a:ta:ma:
homa:la: ekina: dəola hao hapa:peke.

¹³ Do Ba:biloni kenke pa:ta: haleme siosi
tapaketa: iki tonka:na: Koda:ma: maleke lila:me.
Koto siosi tapakema: make ya weki Makama:
make iki pa:ta: a:taloe pi tapaala:me.

¹⁴ Ikana:ma: Ketiso hata:ta: mo pukima: homa:la:
ekina: kiki mina: alualu pita:la: hau pu hapa:peke.
Iki paeyao Ketisona: tapakema: a:nda: peliaasa:eki
muemena:e.

**Sembeleke
The New Testament and Genesis in the Sembeleke
Language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Sembeleke
long Niugini**

Copyright © 1991 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Sembeleke

Translation by: Ken Macnaughtan

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-10-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files dated 15 May 2025

554aa30a-6453-5c3b-a9c6-7635bc987776